

Helårsstatus på AP2015

DN's aktivitetsplan er omdrejningspunkt for prioritering, evaluering og styring af DN's aktiviteter og for involvering af Repræsentantskab, Hovedbestyrelse og Sekretariat. Dette er en oversigt over samtlige aktiviteter i AP2015 med angivelse af:

- Aktivitet og mål
- Ansvarlig direktør
 - MIV: Michael Vendelbo, Økonomi og medlemmer
 - MLJ: Michael Let Jess, Natur og Plan
 - SHE: Susanne Herfelt, Miljø og Klima
 - VL: Vibeke Lyngse, Kommunikation og frivillige
- Smiley (SMI)
 - Målet er nået / aktiviteten er gennemført planmæssigt.
 - Målet er delvist nået / aktiviteten er gennemført under planlagt niveau.
 - Målet er ikke nået / aktiviteten er ikke gennemført.
 - XX Aktiviteten har ikke været relevant grundet eksterne omstændigheder.
- Forklaring på smiley

Indsatsområde 1: Lokale sager	Side 2
Indsatsområde 2: Nationale emner	Side 5
Indsatsområde 3: Organisation	Side 16
Indsatsområde 4: Kommunikation	Side 17
Indsatsområde 5: Medlemmer og bidragydere	Side 19
Indsatsområde 6: Administrative støttfunktioner	Side 20
Indsatsområde 7: Finansiering	Side 21

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
1.1 Fredningssager	MLJ		
Rejse planlagte nye fredningssager i henhold til HB's 2-årige rullende fredningsplan.	MLJ	😊	Der er rejst fredningssag for Kær Vestermark i Sønderborg kommune. Det lave tal skyldes ekstraordinær stor aktivitet på verserende sager og dermed få ressourcer til at rejse nye.
Rejse "ambulance-fredningssager" ved akutte, ikke forudsete trusler.	MLJ	XX	Ingen i 2015.
Følg op på de cirka 25 verserende fredningssager, som er rejst af DN.	MLJ	😊	Er sket løbende, frem mod at 8 fredninger blev gennemført af Fredningsnævnet, og 6 fredninger blev gennemført af NMKN.
Hjælp til afdelingerne om håndhævelse af fredningsbestemmelser samt eventuel overtagelse af sagsbehandlingen ved myndigheders manglende efterlevelse af plejebestemmelser i biodiversitetsfredninger foruden opsøgende arbejde ift. generel fredningshåndhævelse.	MLJ	😊	Der arbejdes løbende på at støtte afdelingerne bedre i biodiversitetsfredninger, hvor fredningen kræver en bestemt naturtilstand. Dog er det et generelt problem, at kommunerne ikke fører tilsyn med fredningerne eller sætter ind med pleje. I samarbejde mellem sekretariatet og DN-frivillige har der været kontakter og besigtigelser vedrørende to sager, hvor plejen af fredede og meget værdifulde lokaliteter var utilfredsstillende.
Vurdere og respondere på fredningsdispensations-sager, fx i forhold til kommunale skybrudsplaners beslaglæggelse af fredede områder.	MLJ	😊	Sket løbende. Særligt fokus på de Københavnske park-fredninger, hvor problemstillingen er aktuell.
Fredningskursus under Naturens Universitet.	MLJ	😊	Afholdt april 2015.
Formidle fredninger, når sagerne rejses og/eller afsluttes.	MLJ	😊	Sket løbende.
Drift af fredninger.dk.	MLJ	😊	Databasen er opdateret med de nyeste fredningsbeskrivelser, og hjemmesiden er lagt over i nyt it-system.
1.1.2 Projekt fredningstjek 2014-2017	MLJ		
Udarbejde materiale, så der kan udføres fredningstjek i samtlige kommuner. Fredningerne tjekkes af frivillige, både fra DN's afdelingsbestyrelser og DN's øvrige medlemmer.	MLJ	😊	Der blev udført et fredningstjek i 39 fredninger. Tjekkene blev udført af 64 frivillige, heraf var 41 frivillige ikke tilknyttet en afdeling og 58 % af tjekkerne var kvinder. I alt har 51 % af de samlede fredningstjek været udført af medlemmer med en anciennitet på 5 år eller derunder.
Formidle fredningstjek lokalt bl.a. via omtale i lokale medier.	MLJ	😊	Anvendt facebook som kommunikationsform. Medioamtale af Naturfestival. Alle fredningstjekkerne har fået tilsendt en evalueringsrapport.
Af rapportering til afdelingerne samt rådgivning ift. lokal opfølgning overfor myndigheder i tilfælde af manglende overholdelse af fredningsbestemmelserne.	MLJ	😊	Alle afdelinger, hvor der er blevet udført et fredningstjek, har modtaget en resultatrapport med opmærksomhedspunkter og medfølgende kort og en opfordring til at rette henvendelse til relevant plejemyndighed.
Opsamle årets resultater i en "Fredningstjek Årsrapport 2015".	MLJ	😊	Rapport er udarbejdet.
Udvikle og drifte en digital løsning til indsamling af resultater fra Fredningstjek.	MLJ	😊	Data indtastes og samles via dette site: www.dn.dk/fredningstjek/data
Evaluere de indsamlede resultater med henblik på national opfølgning.	MLJ	😊	Udarbejdet en evalueringsrapport med nationale tendenser.
Afholde fredningstjek-kurser under Naturens Universitet samt lokale fredningstjek-events i samarbejde med DN-afdelinger. Her sættes fokus på fredede områder generelt og fredningstjek afprøves som rekrutteringsværktøj.	MLJ	😊	Der er afholdt kurser i Viborg og Assens kommuner. Der er afholdt et fredningstjek event i Halsnæs kommune i samarbejde med DN Halsnæs og Naturstyrelsen.

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
1.2 Plansager	MLJ		
Rådgivning og vejledning om muligheden for at påvirke og påklage lokalplaner, kommuneplantillæg og miljøvurdering af planer.	MLJ	😊	Alle har fået den efterspurgte rådgivning.
En ændring af planloven pålægger kommunerne at udarbejde et "Grønt Danmarkskort". Det grønne danmarkskort er DN's hovedfokus i den næste kommuneplan, og sekretariatet vil bistå med organisering af og vejledning om opgaven.	MLJ	😊	Den ny regering har sat arbejdet med Grønt Danmarkskort i stå. I Vækstplanen fra november, foreslår regeringen helt at droppe Grønt Danmarkskort. Opgaven er derfor blevet omdefinert til, at arbejde målrettet imod, at Grønt Danmarkskort droppes. Se også 2.1.1
Rådgivning om lokale høringssvar og holdninger til skybrudsplaner samt sammenligning af planerne i landets kommuner.	MLJ	😊	Der er udarbejdet rådgivende materiale, og Frivilligsiden er opdateret på området, ligesom der er skrevet om det nye materiale i DN Torsdag.
VVM – vurdering af virkninger på miljøet, dækker over miljøvurderinger af alle typer projekter som påvirker naturen væsentligt. Sekretariatet rådgiver om processen, kvaliteten af miljøvurderingerne og muligheden for eventuel klage. Fokus er på projekternes påvirkning af naturen og omfatter ikke trafikplanlægning eller trafikpolitiske forhold, herunder nationalt lobbyarbejde i forbindelse med f.eks. motorveje, jernbaner o.lign – se dog punkt 2.1. I sager, der går på tværs af kommunegrænser, kan sekretariatet påtage sig en koordinerende rolle af afdelingernes arbejde med vurdering af projekternes betydning for naturen. Transportforlig fra 2009 og igen i 2014 betyder, at naturinteresserne skal vurderes i en række vej- og baneprojekter de kommende år.	MLJ	😊	Der er besvaret 16 for-høringer og omtrent 10 større VVM-sager. Desuden er der gennemlæst 50+ VVM-redegørelser/tilladelser/forslag, indsendt fra afdelingerne, samt selvfundet sager. Høringssvar er både skrevet sammen med afdelinger og selvstændigt. Endeligt er der oprettet en platform for det videre arbejde i Natur og Plan, og der er etableret en god dialog med betydelige kompetencepersoner inden for relevante fagområder. Dette forsøger at imødekomme at opprioriteringen af ressourcerne til VVM-arbejdet i 2015 ikke forlænges ind i 2016.
1.3 Natur- og miljøsager	MLJ		
Naturbeskyttelsessager, beskyttede naturtyper (§3), bygge- og beskyttelseslinjer omkring søer, åer, fortidsminder, strand m.m. I 2015 forventes særligt fokus på strandbeskyttelseslinjen i forbindelse med det politiske fokus på Naturstyrelsens administrationspraksis, fortsat fokus på § 3 som konsekvens af det statslige eftersyn samt fokus på sten- og jorddiger som opfølgning på DN's indsats i 2014.	MLJ	😊	42 § 3 klager er indsendt i 2015, og 17 klager over bygge- og beskyttelseslinjer. Det er flere klager på § 3 end tidligere år, og det skyldes formodentlig DN's fokus på opfølgningen af §3 eftersyn. Samtidig er der sket et fald i antal klager om bygge- og beskyttelseslinjer. Der er ikke en særlig årsag som kan begrunde faldet. En mindre del kan måske skyldes, at skovbyggelinjen ikke længere behandles selvstændigt i de kommunale dispensationer, men efter en lovændring, indgår som en del af behandlingen om landzonetilladelser.
Husdyrsager, omfatter godkendelser til udvidelser og nybyggeri af såvel kvæg-, svin-, mink- som kyllingefarme. I 2015 er der fortsat stort fokus på ammoniakbelastning af naturen.	MLJ	😊	Der er påklaget 8 husdyrsager, og gennemlæst +150 miljøgodkendelser/ tilladelser/ udkast, der er indsendt fra afdelingerne, samt selvfundet sager. Hjulpet afdelinger med høringssvar.
Miljøgodkendelsessager, herunder rådgivning af behovet for og udformning af klager, som jf. lovgivningen skal underskrives af Sekretariatet. I 2015 forventes blandt andet fokus på affaldsbehandlings- og affaldsforbrændingsanlæg samt fødevarerindustri.	MLJ	😊	Der har været stort fokus på opgaven, herunder særligt samspillet mellem udformning af nye regler for området og de aktuelle sager. Der er flere sager, hvor affaldsforbrændingsanlæg ønsker at brænde farligt affald af, der kan øge udledningen af dioxin, PCB m.v. Kraftværkerne omstiller fra kul til biomasse og begynder at medforbrænde affald, se i øvrigt sager af national interesse.
Landzonesager, herunder særligt fokus i 2015 på kommunernes brug af den nye landdistriktsbestemmelse.	MLJ	😊	Indtil videre har ikke mange kommuner gjort brug af landdistriktsbestemmelserne. DN følger dog opmærksomt sagerne og afgørelserne i klagenævnet.
Skovsager, hvis antal er relativt begrænset.	MLJ	😊	Besvaret løbende henvendelser om skove og træer, også udenfor selve skovloven.
Havmiljø og fiskerisager - aktiviteter omkring handelsskibe såvel som aktiviteter i havnene og sager omkring fiskeri/akvakultur. Sagerne fore-	MLJ	😊	Stor aktivitet om havbrugsgodkendelser. Skibsrelaterede sager: afklaringsmøde afholdt med DN Frederikshavn, og vi har sammen holdt møde med

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
kommer hyppigt f.eks. i Nordjylland og håndteres i samarbejde med Sekretariatet.			Miljøstyrelsen om luftforurening ved STS-operationer.
Diverse sager (råstofsges, museumsloven, vandforsyningsloven, vandløbsloven), med fortsat fokus i 2015 på råstofindvinding til havs og sten- og jorddiger. Arbejdet foregår på initiativ af afdelingerne i det omfang, sagerne kan indpasses i Sekretariatets øjeblikkelige arbejdsbelastning.	MLJ		Vandløb 5, råstof 1, skov 3, museum 11. Særligt i antallet af klager vedrørende museumsloven har der været en markant stigning i 2015, hvilket skyldes sekretariatets fokus på netop dette område i 2015.
Undersøgelse af, i hvilket omfang NMKN-afgørelser følges op.	MLJ		Undersøgelsen er gennemført, og der er orienteret om resultatet i DN Torsdag. Kort sagt viser undersøgelsen, at der ikke generelt er et problem i kommunerne. Undersøgelsen tyder dog på, at der kan være problemer i enkeltkommuner. Undersøgelsen tyder også på, at en mere systematisk opfølgning i afdelingerne på, om nævnets afgørelser på deres klager følges op, vil vise flere sager med mangelfuld opfølgning.
Vejledning til afdelingerne af den nye digitale klageportal.	MLJ		Sekretariatet har udført den nødvendige rådgivning af DN's frivillige. Klageportalen udvikles og drives af Miljøministeriet. Gennem det sidste halvår har DN oplevet væsentligt færre problemer med brug af portalen, sammenlignet med første halvår.
Dokumentation af lokale sager, omfatter den løbende dokumentation af indsendte og afgjorte klager på DN's hjemmeside samt udarbejdelse af en årlig klagesagsstatistik.	MLJ		Det er etableret en ny it-løsning til indregistrering af klager i Podio. Snart lanceres desuden en webformular, der gør det muligt for afdelingerne direkte på hjemmesiden at indregistrere deres klager i systemet. De sidste klager fra 2015 er netop registreret i det nye system, og arbejdet med klagestatistikken fra 2015 er påbegyndt. Statistikken forventes færdig inden udgangen af februar 2016, således at resultaterne kan indgå i årsrapporten.
I 2015 forventes derudover særligt fokus på formidling af lokale sager, med henblik på i højere grad at gøre opmærksom på klagesagernes samfundsnytte og betydning for naturen.	VL		Der er gennemført et pilotprojekt mhp. at afdække opgavens omfang og ressourcetræk. Evalueringen viser, at den foreslåede fremgangsmåde kræver for mange ressourcer ift. udbyttet, og det er derudover ikke ideelt, at det varetages af en praktikant. Fremadrettet vil det derfor være en opgave, som integreres i understøttelsen af det lokale kommunikationsarbejde. I AP 2016 er den lokale kommunikation blandt andet af den grund prioriteret med flere ressourcer.
1.3.1 Naturvogterne	MLJ		
Kortlægge behov og muligheder for at skabe en mere solid og synlig platform for afdelingernes arbejde med naturens faktiske tilstand i den enkelte kommune.	MLJ		Der er udviklet en omtrentlig model for, hvordan projektet kunne realiseres med udgangspunkt i projektforslaget. I alt har 10 afdelinger fået tilbud om at deltage for derigennem at være med til at udvikle idéen for en fremtidig naturvogterkampagne.
Afprøve platformen i fem interesserede afdelinger.	MLJ		Det har været en udfordring, at afdelingerne har skullet bruge relativt lang tid (måneder) på at vurdere, om de havde ressourcer, mulighed for og lyst til at deltage i projektet. Endvidere har flere afdelinger udtrykt bekymringer om særligt a) den konfronterende model, der lægges op til i projektforslaget, samt b) den lange varighed med deraf følgende stort træk på lokale ressourcer. Det har således ikke været muligt at få afprøvet projektet på den måde, det er beskrevet i projektforslaget.
Opsamle erfaringer med henblik på i givet fald at tilbyde platformen i fuld skala i 2016 så et større antal lokale afdelinger kan få besøg af "Naturvogterne", en mobil DN-enhed, som sammen med afdelingen vil sætte kritisk fokus på konkrete lokale naturproblemstillinger – både hos lokalpoli-	MLJ		Med udgangspunkt i erfaringerne fra 2015 blev det besluttet ikke at tilbyde platformen i fuld skala i 2016.

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
tikere og –befolkning.			
1.4 Vand- og naturplaner	MLJ		
Støtte til det lokale arbejde med 2. generations vandplaner, der sendes i høring 22. december 2014.	MLJ	😊	Afsluttet ved høringsfrist 23.juni. Generelt hørings-svar indsendt, og afdelinger støttet efter ønske.
Støtte til fortsat arbejde med vandråd baseret på erfaringer fra 2014.	MLJ	😞	Vandrådene ikke-fungerende efter august 2014 med enkelte undtagelser (som får ønsket Sekretariats support) – fremtiden for vandråd uklar.
1.5 Nationalparker	MLJ		
Støtte DN's lokale repræsentanter i nationalpark-bestyrelserne.	MLJ	😊	Der har været begrænset efterspørgsel efter støtte fra bestyrelsesmedlemmerne i de eksisterende parker – til gengæld har der været megen dialog og samarbejde med DN afdelingerne i forbindelse med udarbejdelse af høringssvar m.v. til den nye nationalpark Skjoldungelandet. Desuden har der været aktiviteter i forbindelse med DN's repræsentation i naturparker under Friluftsrådets projekt "Danske Naturparker"
Afholde et seminar for DN's repræsentanter i nationalparkbestyrelserne og DN-frivillige i potentielle nationalpark-områder.	MLJ	😞	Det årlige seminar for bestyrelsesmedlemmer måtte aflyses grundet manglende tilmeldinger.
Påvirke rammerne for eventuelle konkrete nye nationalparker til gavn for naturen, forventeligt Nationalpark Øresund, Skjoldungelandet og Kongernes Nordsjælland.	MLJ	😊	Der har været en målrettet indsats for at påvirke rammerne for Nationalpark Skjoldungernes Land.
1.5.1 Natur nationalpark	MLJ		
DN vil i 2015 udarbejde et udbud for en forskningsbaseret udredning om en konkret Naturnationalpark.	MLJ	😊	3 grupper bød på opgaven, og NIRAS blev valgt ud fra en række kriterier. Projektet gennemføres i 1. halvår 2016.
2.1 Natur, vand og landskab	MLJ		
2.1.1 Lobbyvirksomhed	MLJ		
Påvirke arbejdet med Naturplan Danmark og planens udmøntning.	MLJ	😊	Ud af 24 indsatsområder i Naturplan DK har myndighederne leveret helt eller delvist på 12, hvor DN har været involveret i de fleste bl.a via øvrige AP indsatsområder. Herunder etablering af Den Danske Naturfond, planlægning på havet, vand- og naturplaner, forordning om invasive arter mv. Et særligt fokusområde har været på L94 (forbud mod at sprøjte og gødske i visse § 3 områder samt rammer for udpegning af Grønt Danmarkskort) som blev vedtaget i februar og siden rullet delvist tilbage i december. DN har haft dialog med interessenter samt indgivet hørings svar i begge forløb. Desuden har der været dialog om at forhindre et igangværende salg af statsejede arealer i Store Vildmose, som blev stoppet.
Påvirke grundlag, processer og ambitionsniveau for 2. generations vandplaner.	MLJ	😊	Deltaget i diverse arbejdsgrupper og følgegrupper om vandløb og marine virkemidler og løbende i Vandløbsforum. Selve planerne står i stampe til engang i 2016. Har gjort EU Kommissionen opmærksom på det svigtende ambitions- og indsatsniveau i DK – især på vandløbssiden.
Påvirke implementeringen af EU's havstrategidirektiv, lobby for DN's forslag om marine nationalparker, i første omgang Øresund, og udmøntningen af DN's politik for havet.	MLJ	😊	Løbende proces vedr. Nationalpark Øresund, stenrev, råstoffer, akvakultur, plastik, skibsrelaterede problemer, kystsikring, kystzoneadministration.

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
Imødegå angreb på f.eks. planloven, samt overvåge og påvirke konkret udmøntning af allerede vedtagne lempelser af kystlovgivningen.	MLJ		I sidste halvår er der udført massivt lobbyarbejde, med fokus på såvel folketingets politikere som påvirkning af "folkestemningen", gennem omfattende tilstedeværelse i medierne, på såvel nationalt, regionalt, og lokalt plan.
Deltage som en synlig aktør og igangsætter i den naturpolitiske debat – f.eks. i forhold til rewilding, reintroduktion og genindvandring af kontroversielle arter (ulv og vildsvin).	MLJ		Vi er på, når det handler om forvaltning af de ny og kontroversielle arter, og vi har et godt og konstruktivt samarbejde med andre interessenter.
Stille ressourcer til rådighed for internationalt arbejde f.eks. i EEB, med udgangspunkt i den nye EU-kommissions forventede arbejde med revision og sammenlægning af fuglebeskyttelses- og habitatdirektiverne.	MLJ		"Nature alert" er oversat til dansk og markedsført (trods valgkamp og kystkampagne). Flere tusinde underskrifter fra DK blev resultatet. DN er fortsat på forkant med EU Kommissionens eftersyn af de 2 direktiver.
Opdatere biodiversitetsbarometeret om den danske implementering af biodiversitetskonventionen.	MLJ		Biodiversitetsbarometeret er opdateret på dn.dk og kommunikeret i samarbejde med WWF.
Udvikle og udgive en ny publikation i serien "Sådan ligger landet" med tal om naturen.	MLJ		Opgaven er udskudt til 2016.
Projekt Biodiversitet NU 2014-2020	MLJ		
Udvikle metoder til at formidle de fremkomne resultater til kommuner og lodsejere.	MLJ		Der er lavet et udtræk af indhentet data, som forskerne kan benytte, og en ny hjemmeside er lanceret. www.biodiversitet.nu vil være stedet, hvorfra vi formidler resultater til alle danskere og kerneinteressenter, herunder kommuner og lodsejere. Første data forventes klar i 2018, og hjemmesiden og metoder til formidling vil løbende blive udviklet indtil da.
Udvikle materialer til at sprede budskab om biodiversitet bredt, herunder undervisningsmateriale.	MLJ		Der udvikles undervisningsmateriale i løbet af 2016. Dog foreligger der allerede nu information om biodiversitet på alle kommunikationskanaler, fra foldebre til pressemeddelelser og i selve app'en.
I samarbejde med forskere tilpasse de udvalgte indikatorer for biodiversitet på kommunalt plan.	MLJ		Det indledende arbejde med at udvikle app og indhold til denne primo 2015, indebar også afstemning en fastlægnings af de forskellige indikatorer for biodiversitet. Data fra indsamlingen af data i 2015 underbygger, at danskerne er i stand til at finde og registrere de udvalgte indikatorarter.
Tilpasse systemet til dataindsamling efter 2014-evalueringen.	MLJ		Dataindsamling er sat i system, men der er tanker om en automatisering af dataudtræk, som forventes udviklet sammen med forskerne og WWF (Opdag Havet).
Opbygge et projekt-univers for de frivillige dataindsamlere.	MLJ		Med lanceringen af app'en NaturTjek, websitet www.biodiveristet.nu og Facebookgruppen "Oplev naturen i Danmark", er basis lagt for et community for de aktive dataindsamlere. Med udviklingen af et spil-/udfordre-modul i app'en i 2016 vil dette blive yderligere styrket.
Mobilisere deltagere og ambassadører i form af nye og gamle frivillige aktive og medlemmer.	MLJ		Det er hidtil lykkedes at mobilisere deltagere fra hele Danmark. 25.000 downloads af app'en har sikret godt 13.000 brugere, og ud af dem har over 8.000 indtil videre registreret én eller flere arter og levesteder. Disse inkluderer alt fra egne DN-aktive og -medlemmer til familien Danmark, spejdere, lystfiskere, naturvejledere og mange andre brugere af naturen.
Indsamle data i alle kommuner.	MLJ		Der er i 2015 indsamlet godt 90.000 observationer, som er fordelt ud over alle landets kommuner, dog med flest omkring landets største byer. Målet er forsat 150.000 registreringer fordelt over alle landets kommuner, dvs. 1.500 i hver af landets kom-

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
			muner. Der er lavet et kort over registreringerne i hver kommune, som ligger på hjemmesiden.
Udvikle og gennemføre to kampagner med fokus på Biodiversitet Nu – den ene i forbindelse med FN's Biodiversitetsdag d. 22. maj.	MLJ		Én større kampagne har præget billedet for Biodiversitet Nu, kaldet Det Store Naturtjek. Denne kampagne har sikret 50.000 registreringer og knap 8.500 brugere indtil videre. Kampagnen målrettet børnefamilier og unge har gjort brug af figuren Todd, hvor første film fik omkring 200.000 visninger og er delt mange hundrede gange. Herudover kan der nævnes det nye Spejdermærke Det Store Naturtjek udviklet i samarbejde med DDS og KFUM.
Evaluere det første fuldskala-år og gøre klar til endnu flere deltagere 2016.	MLJ		Første fuldskala-år for Projekt Biodiversitet Nu er blevet fremrykket til maj 2016, grundet det faktum, at app'en NaturTjek blev lanceret omkring maj 2015, og der er brug for et helt års dataindsamling.
2.2 Grundvand og drikkevand	SHE		
2.2.1 Lobby og drift	SHE		
Fortsat kampagne for beskyttelse af de boringsnære beskyttelsesområder.	SHE		Efter DN's pres for opfølgning af Natur- og Landbrugskommissionens anbefaling 18 afsatte MIM i februar 26. mio. kr. til kortlægning af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO'er) i de resterende kommuner. DN vil arbejde for, at kommunerne følger op med restriktioner i de kortlagte områder.
Udarbejde forslag til indsats i pesticidfølsomme arealer (sand og ler).	SHE		I hørings svar på bekendtgørelse om drikkevandsressourcer, med udpegnings af sprøjtemiddelfølsomme indsatsområder på sandjord, har DN bl.a. givet forslag til beskyttelse, både for kortlagte områder (SFI på sandjord) og områder, der endnu ikke er kortlagt (på lerjord). Vi har også påpeget, at udpegnings er usikker og utilstrækkelig.
Støtte DN's repræsentanter i grundvandsrådene i arbejdet for bedre beskyttelse af grundvandet.	SHE		Sekretariatet har holdt oplæg for alle samråd, senest SR Nordjylland og SR Nordsjælland. Der er holdt kursus på Naturens Universitet i Aarhus og København. Frivilligsiden om grundvand er opdateret og udvidet. Podio-siden om grundvand og drikkevand bliver løbende opdateret med nyheder og materiale.
Fortsat arbejde for forbud mod privates brug af sprøjtegifte, og som et skridt i den retning udarbejde forslag til "forbud mod at reklamere for sprøjtegift over for private".	SHE		DN har i august sendt forslag om "forbud mod at reklamere for sprøjtegift over for private" i hørings svar på ny bekendtgørelse, som skærper reglerne om private haveejeres brug af sprøjtegift. Der peges på hjemmel til dette i EU's pesticidforordning.
Udarbejde forslag til forsikring mod nye forureninger, så det er forurenere, der betaler – også når et konkursramt firma efterlader jordforurening (lovpligtig sikkerhedsstillelse eller forsikring).	SHE		Blev nedprioriteret i forbindelse med, at medarbejder blev valgt til Folketinget.
Udarbejde forslag om kemikalieafgift, som øremærkes til oprydning af "gamle" jordforureninger. Opgaven er nu forøget med jordforureninger, der truer vandmiljøet.	SHE		Blev nedprioriteret i forbindelse med, at medarbejder blev valgt til Folketinget. Den nye regering vil øvrigt "ikke hæve nogen skat eller afgift". Finansiering til oprydning af jordforureninger må i så fald findes på anden vis.
2.2.2 Projekt Giftfri have	SHE		
Mindst 5.000 haver har tilmeldt sig "Giftfri have".	SHE		Ved årets udgang var der tilmeldt c. 5400 haver med et samlet areal på ca. 900 hektar. DN har været i radioen, i flere aviser og på sociale medier.
Digitalt Danmarkskort viser placering af de "Giftfri haver".	SHE		Kortet er blevet introduceret med nyhedsbrev i maj. Kortet opdateres dagligt.
2.2.3 Vandets dag	SHE		

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
Gennemføre en minikampagne.	SHE	😊	Kampagnen "Giftfri have" blev lanceret den 22. marts.
Mindst 20 DN-afdelinger deltager på Vandets Dag.	SHE	😞	På Vandets Dag den 22. marts blev DN's REP-møde afholdt, og emnet indgik i programmet. 6 afdelinger markerede særligt Vandets Dag.
2.3 Landbrug	SHE		
Give indspil til evaluering og justering af regeringens sprøjt middelstrategi.	SHE	XX	Miljøministeriet har udsat evalueringen et år.
Bidrage til opfølgning på "Servicetjek af økologihandlingsplanen". Sætte fokus på svineproduktionens manglende bæredygtighed, herunder import af GMO-soja og brug af kobber og zink i svineproduktionen.	SHE	😊	<p>Sekretariatet har gennem Økologisk Fødevareråd og andre udvalg i NaturErhvervstyrelsen (NERV) bidraget til opfølgning på økologihandlingsplanen.</p> <p>DN afholdt konference "Ideer til andre veje for landbruget" den 27. feb., som bl.a. bliver fulgt op med arrangementet på Folkemødet. Sekretariatet deltager endvidere i udvalg i NAER om større økologisk svineproduktion.</p> <p>DN arbejder for at fremme omlægning af landbrugsareal fra korn til græs, så græsset efter bioraffinering kan anvendes til foder og erstatte importeret soja.</p> <p>DCE rapport om kobber og zink er offentliggjort i juli. Der er nu igangsat et yderligere udredningsarbejder som DN deltager i.</p>
I samarbejde med Dyrenes Beskyttelse sætte fokus på den store svineproduktions betydning for brugen af antibiotika og dyrevelfærd.	SHE	😊	Vi har sat fokus på emnet gennem MRSA-filmen. Desuden er Dyrenes beskyttelse igen med i Sådan Ligger Landet.
Fremme brug af jordfordeling for at få intensivt drevet landbrugsjord lagt om til ekstensiv drift eller natur, bl.a. ved at indgå i Real Dania-projekt om opfølgning på anbefalingerne fra Natur- og Landbrugskommissionen (NLK) og bidrag til revision af regeringens økologiske handlingsplan.	SHE	😊	<p>Jordfordeling er (efter kraftig opfordring fra DN) blevet et tema under Realdanias Collective Impact-gruppe. DN deltager i en undergruppe, som skal stå for nogle konkrete jordfordelingsprojekter med kommuner. Realdania har afsat 10 mio. kr. til procesomkostninger og 40 mio. til jordopkøb. Der udføres indtil udgangen af 2017 tre multifunktionelle jordfordelinger i tre forskellige kommuner, og processen følges af en bredt sammensat forskergruppe, som skal dokumentere effekterne af en jordfordeling</p> <p>DN deltager endvidere i en arbejdsgruppe om naturtiltag på landbrugsbedrifter under Realdanias Collective Impact-gruppe, og der igangsættes i 2016 en arbejdsgruppe med fokus på ådale.</p>
Deltage som kritisk partner i ministerielle arbejdsgrupper om opfølgning på NLK, bl.a. målrettet regulering af landbrugets kvælstofforbrug, "månegris-projektet" om forureningsfrie stalde.	SHE	😊	<p>Månegrisprojektet er nu igangsat men det er vores forventning, at projektet ikke vil medføre nogen forandringer for svineproduktionen.</p> <p>Virkemidler til at nedbringe N-udledning uden for dyrkningsfladen er et stort tema for landbruget, ligesom effekt opgørelser. DN deltager i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koordineringsgruppe for partnerskabet om virkemidler og arealregulering • Arbejdsgruppe om virkemiddelkataloget (partnerskabet) <p><u>Ny anlægs- og arealregulering (opfølgn. NLK):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Har deltaget i MST-arbejdsgrp. til pilotprojekt om regulering af fosfor ved en ny husdyr- og arealregulering • Arbejdsgruppe for ny husdyrregulering
Levere input til udmøntning af landdistriktsmid-	SHE	😊	Udmøntningen af landdistriktsmidlerne er behandlet

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
lerne.			i en politik proces, og den tidligere regering indgik aftale med SF og EL. DN har bidraget med DNS synspunkter. DN har deltaget i en arbejdsgruppe om udmøntning af biodiversitetsindsatsen i landdistriktprogrammet.
Bidrage til at sikre bæredygtig biomasseproduktion bl.a. ved deltagelse i Nationalt Bioøkonomipanel.	SHE		DN deltager i selve Bioøkonomipanelet, og har endvidere deltaget i dels en undergruppe om "grøn biomasse", som i september kom med anbefalinger herom, dels en undergruppe om "brun biomasse" (affald), som kom med anbefalinger herom i november.
Opdatere dokumentations-folderen "Sådan ligger landet – tal om landbruget 2015".	SHE		Folderen er trykt, og publikationen findes også på hjemmesiden.
Bidrage til at koordinere de indsatser på Skovsgaard, som Danmarks Naturfond, MadMarked og DN står for – med sigte på, at Skovsgaard bliver et aktiv for DN's medlemmer og bliver et eksempel på DN's landbrugspolitik, jf. pkt. 2.7.5.	SHE		Naturregistreringen på Skovsgaard fortsatte i 2015. Der bliver registreret planter, insekter og fugle. Desuden bliver der lavet naturpleje med både høslæt og stævningskov. MadMarkedet har tiltrukket en masse lokale og gjort opbakningen til Skovsgaard endnu større lokalt.
2.4 Klima, energi og transport	SHE		
2.4.1 Lobby og drift			
Opdatere vores energiforsyningspolitik fra 2010, især med fokus på biomasse, skifergas og affaldets rolle i energiforsyningen, samt på delmål frem til 2040.	SHE		Blev udskudt til 2016 – prioritering i forbindelse med, at medarbejder blev valgt til Folketinget. Der er dog lavet en indholdsfortegnelse, en proces plan, hvor der bliver lagt op til endelig vedtagelse af politikken på HB nov. 2016.
Påvirke og formidle visse lokale sager af national betydning, f.eks. affalds- og energianlæg, udvinding af skifergas, deponering af atomaffald.	SHE		<p>Især i forhold til skifergas har der været stor aktivitet. Lokale DN-afdelinger har holdt debatarrangementer blandt andet i Århus og Aalborg. DN har været synlig i nationale og lokale medier samt skrevet klager og høringssvar, og deltaget i nationale debatarrangementer. Sommeren 2015 opgav Total deres efterforskning i Nordjylland, men det er stadig ikke afgjort om skifergas skal være en del af energiforsyningen.</p> <p>Kulfyrede kraftværker stilles om til biomasse. Det største anlæg, der tænkes nybygget med biomasse er Amagerværket. Her har DN København været aktive og aftalt med HOFOR at udarbejde et bidrag til et varmegærk på biogas.</p> <p>En del affaldsforbrændingsanlæg vil brænde farligt affald af, som kommunerne nu betegner som ikke farligt. Det vil øge udledningen af dioxiner, PCB m.v. Der er klaget over en række affaldsforbrændingsanlæg.</p>
Fremme erfaringsudvekslingen mellem klimakommunerne f.eks. gennem nyhedsbreve.	SHE		Borgmestertur til Slagelse den 23. marts, hvor borgmestrene bl.a. plantede et "borgmesterbryn". Nyhedsbrev udsendt i marts og maj.
Indsamle, dokumentere og anvende data fra klimakommunerne om deres årlige reduktion af udledning af drivhusgasser.	SHE		Klima- og energiministeren indstillede marts DN til Nordisk Råds natur- og miljøpris 2015, da ministeren ønskede at anerkende DN "for deres unikke og landsdækkende indsats for at få danske kommuner til frivilligt at forpligte sig til en klimaindsats". Desværre kom DN ikke med i den endelige nominering. DN udsendte Nyhedsbrev om økonomiske besparelser i klimakommunerne i maj.
Sætte fokus på behovet for klimahandling op til COP21 i Paris 2015, evt. sammen med de andre nordiske naturorganisationer.	SHE		DN satte fokus på COP21 bl.a. med en undersøgelse blandt klimakommunerne om status for deres fortsatte engagement i klimaasagen. Der blev fire artikler som kørte i lokalpresse og andre medier op

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
			til klimamødet. Herudover blev lavet undersite på DN's hjemmeside med klimahistorier om klimaforandringer, der også slog godt igennem i pressen. DN blev hentet ind som ekspert i TV2 og TV2news i december, efter at klimaaftalen var faldet på plads.
2.5 Produktion og forbrug	SHE		
2.5.1 Lobbyvirksomhed	SHE		
Udarbejde forslag til økonomiske virkemidler, der kan understøtte grønt forbrug og bæredygtige forretningsmodeller.	SHE		Blev nedprioriteret i forbindelse med, at medarbejder blev valgt til Folketinget
Følge op på DN-folderen til de lokale afdelinger, "Affaldsplaner for almindelige mennesker", herunder følge kommunernes udmøntning af de kommunale affaldsplaner og planer for affaldsforbrændingsanlæg.	SHE		28 DN afdelinger har udarbejdet lokale høringssvar. Der har også været lokale debatter, både i samrådsregi og åbne arrangementer, hvor DN sekretariatet har stillet op med oplæg. DN har fået sig et unikt overblik over hvad der sker ude i kommunerne, og dette skal bruges til at dokumentere, at den danske indsats halter bagud.
Indgå i opfølgningen på regeringens ressourcestrategi del 2 – om affaldsminimering	SHE		DN har holdt møder med miljøministeriet om strategien og deltog i lancering af strategien. DN har 7. april afgivet høringssvar til "Ressourcestrategi II - Danmark uden affald II" (høringssvar udarbejdet i samarbejde med MFU).
Indgå i EU's arbejde med nye mål på affaldsområdet via EEB.	SHE		I EEB har arbejdet især haft fokus på kommissionens forslag om cirkulær økonomi, der blev taget af bordet lige inden årsskiftet 2015. Kommissionen kom med et nyt forslag den 2.12.2015. Det nye forslag omfatter også udarbejdelse af BREF noter. Her er det lykkedes i samarbejde med fødevarerindustrien at få cirkulær økonomi ind som det bærende element for de nye regler for udarbejdelse af miljøgodkendelser. DN har afgivet høringssvar og notat til folketingets miljøudvalg samt deltaget i EEB-møde om kommissionens udspil. (start januar 2016).
2.5.2 Projekt Grønt folkemøde	SHE		
Kortlægge områder, hvor Regionskommunen Bornholm som "vært" for Folkemødet har direkte indflydelse på bæredygtige valg.	SHE		Kortlægning af mulige områder blev gennemført, og det blev besluttet at sætte fokus på "affald" og "vand" på Folkemødet 2015.
Igangsætte initiativer på udvalgte områder under Folkemøde 2015 med henblik på at vise konkrete bæredygtige løsninger.	SHE		Folkemødet 2015 var år 1 i det 3-årige samarbejde med DN om at udvikle Folkemødet til "Grønt Folkemøde". DN har samarbejdet med det lokale affalds-selskab om bedre sortering af affald på pladsen. DN havde egen affaldsstation på Folkemødet, hvor vi testede sortering af affald i 6 fraktioner. Derudover fik DN opsat 2 vandstandere, hvor man kunne tappe det gode Bornholmske drikkevand frem for at købe vandflasker. Der blev taget meget godt imod disse tiltag. Evaluering af indsatsen i 2015 er gennemført, og planerne for 2016 er lagt.
2.6 Natur- og miljøforvaltning	SHE		
2.6.1 Lobbyvirksomhed	SHE		
I samarbejde med den etablerede DN-miljøøkonomigruppe sætte fokus på at inkludere natur- og miljøhensyn som vigtige parametre i politiske beslutningsprocesser.	SHE		Der har ikke været møde i gruppen i 2015, men der har været løbende kontakt med medlemmer, som har bistået sekretariatet.

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
Beredskab ift. lovændringer.	SHE		Processen med Miljøministeriets arbejde med "Natur- og miljølovgivningens fremtidige struktur" blev afsluttet fra ministeriets side i foråret 2015 og overgivet til et ekspertudvalg. Processen lå derefter lidt stille, men blev taget op af den ny V-regerings miljø- og fødevareminister, der straks satte gang i en sammenskrivning af bekendtgørelser, der skal afsluttes først i 2016 (ren administrativ øvelse, der ikke ændrer beskyttelsesniveauet) Endvidere har miljø- og fødevareministeren bebudet at ville gennemføre en reform af hele miljø- og fødevarerlov-givningen inden udgangen af 2016 i form af et bud på "en mere enkel, overskuelig og sammenhængende lovstruktur" og har i den forbindelse erklæret, at der ikke må slækkes på beskyttelsesniveauet. DN følger kritisk arbejdet videre frem.
Juridisk belysning af miljøansvarsdirektivets rækkevidde.	SHE		Har fået en vurdering fra miljøadvokat, som ikke umiddelbart lægger op til at gå videre.
Deltage i den danske EU-beslutningsproces om høringssvar til EU-forslag og danske forhandlingsmandater.	SHE		DN har deltaget i EU-specialudvalgsmøder og har givet særligt input til fx revision af NEC-direktivet og ammoniakmål.
Deltage i den europæiske miljøorganisation European Environmental Bureaus bestyrelsesmøder og løbende påvirke EEB's høringssvar og forhandlingsmandater.	SHE		Er sket. Derudover har andre medarbejdere deltaget i EEB arbejdsgruppemøder i grupperne: Industri (BREF noter - miljøgodkendelsesregler) Luftforurening (landbrugets kvælstofbidrag) Affald (ressourcestrategien + cirkulær økonomi) Biodiversitet (møde i Riga om EU biodiversitetsstrategi mv).
Påvirke revision og ændringer af reglerne for miljøgodkendelser og VVM, herunder udarbejdelsen af nye BREF-noter (EU-grundlag for regler om miljøgodkendelse).	SHE		<p>Miljøstyrelsen har i 2 år arbejdet på at afskaffe miljøgodkendelser for virksomheder, der ikke er omfattet af EU miljøgodkendelsesreglerne, og erstatte det med en anmeldelsesordning, som ikke kun ville fjerne en afgørelse, men også en klageret.</p> <p>Tabet af klageretten har DN kæmpet imod lige fra starten, og det gav resultat i maj: Miljøstyrelsen har indført, at kommunen skal reagere og fremsende en afgørelse på, om virksomheden overholder branchebekendtgørelsen. Derved er klageretten bevaret også i anmeldelsesordningen.</p> <p>EU Kommissionen arbejder hårdt på regelforenkling. For affaldsforbrændingsanlæg har kommissionen foreslået at fjerne målinger for udledning af dioxin. Indtil videre har det medført protester, men forslaget er ikke taget af bordet endnu.</p> <p>Der ser ud til at komme rimelige regler for affaldsbehandlingsanlæg.</p> <p>Det er for tidligt at sige noget om udfaldet af reglerne for fødevarerindustrien, men meget tyder på, at det er her, at cirkulær økonomi kan få et gennembrud i hvordan det indarbejdes i BREF noterne.</p> <p>Reglerne for de store kraftværker er endeligt færdige, men mangler offentliggørelse. Reglerne er ikke den store gevinst for miljøet. Samtidigt giver det problemer for nogle af de danske kraftværker, der vil stille om til biomasse.</p>
Afsøge og vurdere mulighederne for at styrke samarbejdet mellem vores søsterorganisationer i de andre lande indenfor Norden og EU.	SHE		I januar fik DN oversat en film om økologi fra den svenske Naturskyddsforening. Møde med de nordiske naturorganisationer blev afholdt i september på Lofoten, hvor der bl.a. blev udvekslet erfaringer om klima, kampagner og alliancer.

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
2.7 Naturoplevelser og adgang til naturen			
2.7.1 Lobbyvirksomhed	MLJ		
Der må forudses ikke-planlagt lobbyvirksomhed af beskedent omfang under denne aktivitet.	MLJ	😊	Der har været kontakt med de øvrige grønne organisationer om at forbedre og sikre adgangsforhold. Deltagelse i lancering af regeringens friluftspolitik. DN's adgangspolitik er endeligt vedtaget i HB.
2.7.2 Naturvejledning på Skovsgaard	VL		
Arrangementer, skolebesøg, den økologiske køkkenhave, lejrskoler mv. Naturvejlederen deltager endvidere i koordinering af frivilligrupper på Skovsgaard og i udviklingen af nye formidlingstiltag. Ud over driftopgaverne skal der i 2015 udarbejdes en projektplan for etablering af Naturrum/Økocenter på Skovsgaard til formidling af økologi, biodiversitet, vand, naturpleje, naturgenopretning samt formidling af lokal/regional natur, geologi og historie.	VL	😊	Aktiviteterne ved Skovsgaard naturformidling kører som planlagt – med en stigende efterspørgsel på lejrskoleophold. Der er lavet en ny aktivitet i "Kys Frøen" med fokus på Skovsgaards økologiske landbrug. Frivilligrupper kører som planlagt. Workshop til idéudvikling omkring Naturrum/Økocenter afholdt og første projektplan med vision for formidlingen er gennemskrevet.
2.7.3 Projekt Oplev naturen 2015	VL		
Mindst 1.000 ture og andre arrangementer gennemført af DN's lokale afdelinger.	VL	😞	Der er mindst gennemført 830 ture og arrangementer i 2015. Det er en stigning i forhold til 2014, hvor vi registrerede 770 ture og arrangementer. Tallet 1.000 burde have være justeret i AP 2015, så det passede til de egentlige tal i en mere nøjagtig optælling fra 2014.
Implementere nyt arrangements-modul på dn.dk.	VL	😞	Arrangementsmodul præsenteret og udviklet i samarbejde med frivillige i afdelingerne. Endelig implementeringen til afdelingerne sker i foråret 2016 som en del af implementering af nyt CMS-system og lokale hjemmesider.
Ekspone DN-arrangementer på relevante eksterne oplevelsesportaler som eksempelvis Kulturnaut.dk, aok.dk m.fl.	VL	😞	Hænger sammen med udviklingen af arrangementsmodul, der skal kunne levere informationer til eksterne hjemmesider.
Redigere og overføre alle naturoplevelserne fra Naturkatapulten.dk i en ny funktion på dn.dk	VL	😞	En ny funktion er forsinket på grund af andre større IT-projekter, skifte af webmaster og et potentielt skifte af CMS-system. Oplevelserne er redigeret.
Ugentlige nyhedsbreve med "Ugens Naturoplevelse".	VL	😊	Afviklet som planlagt med 52 nyhedsbreve.
Fast samarbejde med DR om indslag i P1 Morgen "Naturen Nu".	VL	😊	Afviklet som planlagt med 31 indslag i 2015.
Mindst 30 lokale kystvandring i samarbejde med Hjerteforeningen.	VL	😞	Der blev inviteret på 25 Kystvandring i 2015.
Uddanne mindst 10 nye DN Naturguider og understøtte Naturguide-netværket.	VL	😊	Gennemført over forventning. 108 kursister på de fire kurser og 20, som blev helt færdige i løbet af 2015. Der er etableret et egentligt DN-Naturguidenetværk på Podio, hvor der pt. er 74 deltagere.
2.7.4 Naturens Dag søndag	VL		
Mindst 75 DN-afdelinger afvikler et arrangement på Naturens dag.	VL	😞	Naturens Dag 2015 blev en succes med 259 arrangementer søndag. 61 DN-afdelinger var med på Naturens Dag 2015. En målrettet, men ressourcerkrævende proces fik flere afdelinger med end nogensinde før, selv om vi ikke helt nåede målet på 75 afdelinger.
Mindst 60.000 deltager i et arrangement på Naturens Dag.	VL	😞	En meget regnfuld søndag resulterede i 40.000 deltagere søndag. Ikke helt så mange som, vi hå-

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
			bede på.
2.7.5. Projekt Danmarks Naturfond som aktiv for medlemmer	VL		
Etablere en mindre udstilling på Skovsgaard, som fortæller om DN og relationen mellem DN og Naturfonden.	VL	😊	Er etableret, men bliver udvidet i 2016 ved hjælp af 100.000 kr., vi har fået fra en fond.
Vedligeholde informationen om fondens arealer på DN's hjemmeside.	VL	😊	Kører som planlagt. Er opdateret i foråret.
2.8 Giv naturen en hånd			
2.8.1 Lokale naturplejeaktiviteter	VL		
Gennemføre og formidle mindst 100 lokale naturplejeaktiviteter.	VL	😞	Årsværk til aktivitet blev nedjusteret til 0,45 i 2015 fra 0,75 i 2014 – uden at antallet af aktiviteter er nedjusteret tilsvarende. Årets resultat blev 78 arrangementer med i alt 1200 deltagere. På niveau med 2014. Der blev systematisk hentet eksterne midler fra Friluftsrådets pulje "frivillig i naturen" til dækning af annoncering o.lign. på Giv Naturen en Hånd aktiviteter. I alt blev der givet tilsagn på 120.000 kr. til 38 arrangementer, hvoraf 55.000 kr. er forbrugt og 53.000 kr. er hensat til 2016.
Starte uddannelsen af mindst 50 nye DN Naturplejere under Naturens Universitet (på linje med DN Naturguiderne).	VL	😞	Målet om 50 nye naturplejere synes svært at nå i NU regi: Kursus i "invasive arter" 12. april. blev aflyst pga. få tilmeldte (<5). Kursus "Høslætlaug-hvordan" afholdt 7. juni med 15 tilmeldte. Kursus "kogræsserforeninger" blev afholdt 6. november som et seminar for 5 deltagere. Formålet med kurserne var at gøre deltagerne i stand til at håndtere de praktiske og organisatoriske (rekruttering m.m.) elementer i at have et høslætlaug/kogræsserforening og selv være i stand til at opstarte nye aktiviteter.
Udvikle og tilbyde et nyt værktøj på dn.dk/frivillig med erfaringer og vejledning til lokale naturplejeaktiviteter inkl. rekruttering af nye frivillige.	VL	😊	Nye værktøjer er blevet indkøbt i forbindelse med kurset "Høslætlaug – hvordan"
2.8.2 Evighedstræer	MLJ		
Mærke 50 evighedstræer, herunder træer på Danmarks Naturfonds ejendomme.	MLJ	😊	Der er pt. udpeget 57 Evighedstræer. De nyeste 3 træer er Kvindetræer/valgretstræer som blev gjort til Evighedstræer d. 5.6 på 100 året for kvindernes stemmeret. Der er vist ingen træer på Naturfondens arealer pt.
Formidle mærkningen af hvert træ lokalt for hvert træ og nationalt på dn.dk.	MLJ	😞	De lokale står for den lokale formidling og kommunikation til lokalaviserne. Kortet over Evighedstræer på dn.dk har ikke virket det sidste halve år pga. forældet it-løsning. Kortet søges opdateret manuelt i 2016, men volumen i projektet retfærdiggør nok ikke en ny it-løsning.
Understøtte politiske initiativer til beskyttelse af gamle træer.	MLJ	xx	Ingen initiativer, idet volumen i projektet ikke dokumenterer behovet.
Evaluere projektet med henblik på organisering og effekt.	MLJ	xx	Projektet evalueres forud for AP 2017
2.8.3 Vilde dyr	MLJ		
Birkemus: Indsamling af viden om lokal udbredelse og hensigtsmæssige praktiske tiltag.	MLJ	😞	Strandet på manglende opbakning eksternt.
De små mårdyr: Indsamling af viden om primært læk, brud og ilders anvendelse af småbiotoper.	MLJ	😊	Pilot projektet gennemført i overensstemmelse med planen. Rapporteres til NST 1 kvartal 2016.

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
Vildt Venlig Høst: Samarbejde med Landbrug & Fødevarer og Århus Universitet om at beskrive og bidrage til reduktion af omfanget af vildt, som går til i høstmaskiner.	MLJ	☹️	Strandet i 2015 som følge af manglende politisk vilje samt manglende foto dokumentation. Realiseres i 2016 (foto dokumentation tilvejebragt primo 2016).
Ulv: Etablere "interessegrupper for ulv" sammen med relevante samråd for at indsamle viden, som kan anvendes i forvaltningen.	MLJ	☹️	Har haft møder med flere Samråd, men lav interesse.
Vildsvin: Etablere "interessegrupper for vildsvin" sammen med relevante samråd for at indsamle viden om primært spor og skader, som kan anvendes i forvaltningen.	MLJ	☹️	Lav interesse i afdelinger og Samråd.
Sort egern: Færdiggøre forvaltningsplan i samarbejde med Langeland Kommune og Naturstyrelsen.	MLJ	😊	NST og kommune færdiggør plan. Afdelingen fortsætter DN's arbejde med "overvågning" på Langeland.
Odder på Sjælland: Udarbejde regional forvaltningsplan i den nedsatte Forvaltningsgruppe for odder, som sikrer koordineret forvaltning på tværs af kommunegrænser. Evaluering af pilotprojektet.	MLJ	😊	Forløber planmæssigt: 3 af 5 dyr nu udsat. Vanskeligheder med GPS sendere har forsinket indfangning og udsætning af de resterende 2 dyr. Ventet realiseret 1 halvår 2016.
Hasselmus: I samarbejde med eksterne eksperter og Naturfagligt udvalg afklares det i 2015, om et translokations-projekt kan være såvel hensigtsmæssig som i overensstemmelse med IUCN's retningslinjer og DN's politik.	MLJ	☹️	Ansøgning til Banrock måtte droppes, da kravene var urealistiske. Opgives.
2.8.4 Affaldsindsamling	VL		
Mindst 60 DN-afdelinger afvikler et arrangement i forbindelse med affaldsindsamlingen.	VL	😊	75 DN-afdelinger deltog. Det er det største antal nogensinde.
Mindst 25.000 deltagere i indsamlingerne om søndagen.	VL	☹️	Det skønnes, at 20.000 deltog om søndagen. Det er et gennemsnit på cirka 25 pr. indsamling. Op til indsamlingen manglede vi måske synligheden fra Politikens outdoor-kampagne, som de droppede i 2016. Men et samlet flot deltagerantal.
2.9 Børn og unge	VL		
2.9.1 Skoler og institutioner	VL		
Udvikling og support af det landsdækkende netværk af kontaktpersoner, hjemmeside, salg og udsendelse af materialer, udvikling af nye projekter, lobby og dokumentation vedr. børns brug af naturen.	VL	😊	Gået som planlagt.
Afdække muligheder for aktiviteter og lokale samarbejder i forbindelse med den nye skoleform	VL	😊	Samler viden og erfaringer, følger op på lokale ønsker og deltager i netværk på området fx udeskolenetværk og naturvejledernetværk.
Nyt materiale om økologi for grundskolen i samarbejde med Landbrug og Fødevarer.	VL	😊	Materialet eksternt finansieret og udgivet og lanceret på Arla Food Festival i Kongens Have den 28. august. Opnået eksternt finansiering til et supplementende materiale for ældre elever, som udgives i 2016.
Nyt materiale om biodiversitet i forbindelse med projekt Biodiversitet.nu.	VL	☹️	Undervisningsforløb lagt på hjemmesiden. Der er ikke opnået yderligere eksternt støtte til produktion af fysisk undervisningsmateriale. I AP2016 er der derfor afsat midler til nyt undervisningsmateriale.
2.9.2 Naturens dag – for skoler og institutioner	VL		
Mindst 130.000 tilmeldte børn til naturoplevelser-	VL	☹️	I alt havde vi tilmeldt 110.000 deltagere fordelt på 2056 tilmeldinger. Det er 20.000 færre end 2014.

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
ne.			Vi har i tilmeldingsperioden haft lidt problemer med hjemmesiden, hvilket kan have haft indflydelse på antallet af tilmeldte institutioner.
2.9.3 Affaldsindsamling – for skoler og institutioner	VL		
Mindst 65.000 tilmeldte børn	VL	😊	90.000 tilmeldte børn. Skyldes nok først og fremmest muligheden for at sende et brev/invitation til alle skoler med ekstern støtte (Arla/Bilka - Brug Låget).
2.10 Tværpoltiske indsatser	VL		
2.10.1 DN til Folkemøde på Bornholm	VL		
DN deltager også i 2015 ved Folkemødet og er aktiv i debatter og arrangementer. Målet er at skabe gode relationer til udvalgte interessenter og formidle DN's budskaber og holdninger gennem aktiv deltagelse i debatter og arrangementer.	VL	😊	DN var igen i år en del af Grøn Scene, hvor vi gennemførte flere arrangementer med fin publikumsdeltagelse. Folkemødet var dog generelt præget af Folketingsvalget, hvilket betød en del aflysninger fra politikere.
2.10.2 Folketingsvalg 2015			
Folketingsvalget vil finde sted senest september 2015. I tilfælde af, at det finder sted i 2015, vil DN arbejde for, at natur og miljø bliver en del af den politiske dagsorden i valgkampen. Til brug herfor vil DN blandt andet udarbejde grundlag for, at DN's lokale afdelinger kan opstille "Den Grønne Talerstol" i bybilledet og indbyde kandidater til at fortælle om deres grønne visioner.	VL/ SHE	😊	DN lavede en "kandidattest", som ca. 60 % af de opstillede kandidater udfyldte. Resultaterne blev brugt til flere regionale og landsdækkende indlæg. Derudover kunne testen anvendes for befolkningen til at tage stilling til, hvilken folketingskandidat man var mest enig med på 16 udvalgte grønne emner. De frie kyster var et centralt emne op til valget, som faldt i tråd med DN's store kyst-kampagne. Derfor blev dette emne valgt som et af de helt centrale emner for DN. Afdelingerne fik en opfordring til at få sat natur og miljø på den politiske dagsorden, gerne med støtte fra sekretariatet. Kun få afdelinger lavede dog valgindsatser.
2.11 Natur og miljø i byen			
2.11.1 Projekt DN i byen 2014-2017	SHE		
Iværksætte et natur- eller miljøprojekt i hver af de fire største byer – København, Århus, Odense og Aalborg – i samarbejde med DN's lokale afdelinger.	SHE	😊	Der er for at styrke den organisatoriske kapacitet uddannet projektpiloter i de 4 største byer. De skal modtage nye frivillige og facilitere projekter i byen. De har hen over efteråret været i gang med at rekruttere frivillige til projekter og hjælpe projekter på vej. Med udgangen af 2015 var igangsat projekter i Ålborg, Odense og Århus
Afprøve modeller for inddragelse af flere medlemmer i lokale DN-aktiviteter.	SHE	😊	Se ovenstående.
Udnytte aktiviteterne i hvervemæssig sammenhæng i de fire byer.	MIV		Se ovenstående.
Formidle erfaringerne lokalt og til øvrige afdelinger i DN med henblik på at udbrede aktiviteterne til forstadskommuner og større provinsbyer.	SHE	😐	Da projektpiloterne først var færdiguddannede i september, er projekter først kommet i gang sent på året.

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
3.1 Organisatorisk vejledning og service			
3.1.1 Organisationsdrift			
Sekretariatet støtter DN's frivillige gennem kompetent og let tilgængelig organisatorisk rådgivning og støtte til afdelinger, samråd, studenterafdelinger og netværk.	VL		Kører som planlagt drift.
Gennem Projektpuljen støttes arbejdet med dagsordensættende lokale projekter.	VL		Der er bevilliget DN projektmidler til 10 projekter på i alt 102.000 kr. Forbrug på igangværende projekter er 75.000 kr. og der er hensat 60.000 kr. til 2016. Herudover håndterer puljen et betydeligt (større) beløb i eksterne midler, som en del af ovenstående projekter og i 100 % eksternt finansierede projekter. I 4. kvartal indgik DN og Velux Fonden samarbejde, da fonden tilbød 2 mio. kr. til Grønt Guld i 2016.
Gennem DN Torsdag, Frivilligsiden og Podio kommunikerer sekretariatet til DN's frivillige med det formål at styrke organisationens effektivitet, gennemslagskraft og dynamik.	VL		Kører som planlagt.
Et afgørende organisatorisk indsatsområde i 2015 er at udarbejde og tilbyde nye værktøjer, der gør det lettere at fastholde og tage imod nye frivillige i afdelingerne.	VL		Der er lavet ændringer i sidestruktur og søgt at skabe overblik over tilgængelige værktøjer. Når frivilligsiden opdateres i 2016 vil det være lettere at skabe et godt overblik, ligesom særligt organisatoriske værktøjer til at lave sit eget arrangement i forbindelse med fx Ambulancen (frivilligark etc.) – og Giv naturen en hånd skal videreudvikles.
3.1.2 Kommunikationsstøtte til afdelinger			
Sekretariatet yder støtte til afdelingernes eksterne kommunikation med særligt fokus på kommunikationsrådgivning, nyhedsbreve, hjemmesider, sociale medier og pressearbejdet samt i forbindelse med hvervekampagner.	VL		Nyt modul for nyhedsbreve på vej. 133 nyhedsbreve udsendt i første halvår (mod 116 samme periode sidste år). Kursus i lokale hjemmesider afholdt i maj med god tilslutning. Facebook-kursus afholdt for første gang.
Desuden tilbydes afdelingerne forskellige synlighedsmaterialer til brug ved lokale arrangementer.	VL		Synlighedsmateriale i form af DN-logo-fleecejakke indkøbt til salg af symbolsk beløb. Øko-drikkedunke til sommer og strikhuer til efterår og vinter. Begge dele til distribution til afdelingerne og uddelt ved REP forår og efterår. Kort- og langærmede t-shirts samt kasketter, muleposer og vanligt brocher, DN-nåle og bolsjer. Nye roll-ups produceret til udlån samt ny natur-kuffert med dyrespor mm.
I 2015 vil der fokuseres på strategisk hjælp i afdelinger og regioner, hvor DN oplever udfordringer med særligt vanskelige sager og emner. Afdelinger, der ønsker det, kan få hjælp til at udarbejde egne kommunikationshandlingsplaner.	VL		Fokuseret indsats og støtte til afdelinger med særbehov, fx kronik, debatindlæg og læserbreve produceret til Frederikshavn om Løkken badehotel, golfbaner og generelt om region Nordjylland omkring byggeri og indhug i naturen – og til Silkeborg, Tange Sø-problematik.
3.1.4 Naturens Universitet			
DN's interne uddannelsesstilbud skal sikre en kontinuerlig opkvalificering af foreningens lokale frivillige. Dels gennem centralt tilrettelagte kurser i vigtige arbejdsområder, dels gennem kurser og faglige oplæg på samrådsmøder. I 2015 tilbydes ca. 30 kurser inden for områderne Naturbeskytteren, Naturplejeren, Naturguide, Miljøforkæmperen og DN kommunikation. Ligesom Naturguide-kurserne er sammensat som et uddannelsesforløb, skal der i 2015 indkøres en uddannelse som DN Naturplejer som et fast element (jf. 2.8.1).	VL		Der blev udbudt ca. 40 kurser. Uddannelsesforløb som DN Naturplejer blev ikke iværksat, da der er for stor forskellighed i de udbudte kurser. I stedet sikres større organisatorisk ophæng til en afdelings/kursists virke i en afdeling.
3.2 Organisatoriske enheder			
Der gives ikke status på de organisatoriske enheder, som står i AP'en af hensyn til budgetlinjerne.			

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
4.1 Kommunikationsstyring	VL		
Gennemføre kampagner og andre tiltag, som skal understøtte DN's politiske mål og sikre en bred folkelig opbakning og en positiv udvikling af DN's image.	VL		<p>Vi har i år kørt tre store virale kampagner. Med de virale kampagner når vi nye målgrupper og viser, hvordan DN arbejder. De tre kampagner har afstedkommet mange kommentarer og debatter på DN's Facebookside:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nej til MRSA startede i november 2014 og sluttede med godt 12.000 underskrifter. 280.000 har set filmen. • Mer' øko-filmene er blevet set 170.000 gange på nettet, små 20.000 har delt filmen. Filmene blev også vist i biograferne, hvor ca. 500.000 har set filmen. • Kystkampagnen har givet mere en 130.000 underskrifter. Kystkampagnen fortsatte henover efteråret og helt ind i januar 2016, hvor den fik en flot finale med kyst-eventet "Slå ring om kysterne". Kystkampagnen er blevet bakket op af omfattende presse og debat i alle medier (Dead-line, P1 Debat osv.) <p>Ud over den store opmærksomhed benytter vi de mange underskrifter, hvor mennesker viser at de bakker op om DN's sag, til at ringe og tilbyde medlemskab. Disse "leads" har givet mere end 3.000 nye medlemmer.</p>
Sikre fortsat implementering af kommunikationspolitikken.	VL		Der er gennemført et sprog-forløb i Kommunikationsafdelingen med udgangspunkt i DN's kommunikationspolitik mhp. større fokus på tone og stil i kommunikationen i tråd med vores værdier. Kommunikationspolitikken implementeres løbende i DN's kommunikation.
Medietræne medarbejdere og andre talspersoner med henblik på at styrke budskaber og fremstå professionelt.	VL		Der er ikke gennemført egentlige kurser i medietræning i år, men medarbejdere og andre talspersoner briefes og sparrer jævnligt med kommunikationsafdelingens medarbejdere.
Sikre at DN's visuelle identitet fremstår professionelt ved udstillinger, arrangementer, i tryksager, præsentationer mv.	VL		Alle eksterne materiale produceres eller kvalitets-sikres ift. DN's designmanual. Der er påbegyndt en revidering af designmanualen, som implementeres i 2016.
Layoute og produktionsstyre foreningens centralt fremstillede tryksager.	VL		Se ovenfor.
Udarbejde en årsrapport med fokus på DN's resultater og støtteværdighed.	VL		Årsrapporten blev uddelt til REP-mødet i foråret.
Løbende rådgive præsidenten og andre af DN's talspersoner med henblik på klar, forståelig og entydig tegning af DN.	VL		DN's presseafdeling er til rådighed 24-7 og sparrer dagligt med præsident, medarbejdere, ledelse og andre talspersoner.
Etablere et Advisory Board med eksterne kommunikations- og marketingpersoner, som kan inspirere DN til, hvordan vi får maksimal gennemslagskraft af vores eksterne kommunikation.	VL		Der er ikke etableret et Advisory Board. Der er en udfordring i, at potentielle deltagere vil opleve hinanden som konkurrenter. Der er i stedet taget kontakt til forskellige bureauer og konsulenter, som på forskellige områder inspirerer og giver input til nye tiltag.
4.2 Pressekontakt og nyheder	VL		
Formidle DN-nyheder og -synspunkter til pressen og andre medier generelt.	VL		DN besvarer henvendelser fra pressen 24-7, laver debatindlæg, blogs, nyheder og pressemeddelelser om alle DN-relevante emner og er dagligt i kontakt med journalister om historier.
Overvåge landsdækkende, regionale og lokale medier og udarbejde kvartalsvise rapporter.	VL		DN' pressetjeneste overvåger dagligt medierne og udarbejder kvartalsrapporter over mediedækning.

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
			gen.
Sikre en stærk formidling af DN's nøgleprojekter i medierne.	VL		DN's store kampagner og events, eksempelvis kyst-kampagnen, Biodiversitet Nu, Affaldsindsamling mv. har fået stor mediemæssig opmærksomhed.
Være dagsordensættende på udvalgte emner, som understøtter de strategiske sigtelinjer.	VL		Kyst-kampagnen har været med til at sætte en klar dagsorden. DN's vedholdende arbejde for omlægning i landbruget og mere økologi er et andet godt eksempel på, hvordan vi sætter dagsorden i medierne.
4.3 E-kommunikation	VL		
4.3.1 DN's hjemmeside	VL		
Relancere Naturkatapulten.	VL		Projektet hænger sammen med udviklingen af et samlet tilbud til børn og børnefamilier samt beslutning om et nyt CMS-system. Arbejdet med at redigere tekster og tilpasse dem til hjemmesiden er i gang og bliver implementeret sammen med nyt CMS i 2016.
Udvikle nye sider for at understøtte DN's projekter og andre aktiviteter.	VL		Der er udviklet nye sider til eksempelvis Biodiversitet Nu og Giftfri Have.
Fortsat redigere eksisterende websider.	VL		Der foregår en kontinuerlig redigering og opdatering af DN's hjemmeside.
Fortsat søgemaskineoptimering.	VL		Foregår løbende og er med til at sikre den øgede trafik på dn.dk
4.3.2 DN på sociale medier	VL		
Kommunikere flere gange ugentligt på sociale medieplatforme, bla. Facebook og Twitter.	VL		Der er stor ugentlig – og daglig - aktivitet på alle DN's sociale medieplatforme: Facebook, Twitter, Instagram, Google+ og LinkedIn.
50.000 likes/fans på Facebook.	VL		Målet blev nået i sensommeren. Ved årets udgang havde tallet passeret 60.000 likes/fans.
1.000 følgere på Instagram.	VL		Målet blev nået omkring 1. juli. Ved årets udgang var tallet >3.500
Udvikle og afprøve tiltag på nettet, som kan generere støtte til DN's arbejde.	VL		DN's kampagner er udviklet til de sociale medier. Gennem underskriftindsamlinger (MRSA og Kyst-kampagnen) får vi mulighed for at kontakte personer, som har tilkendegivet en interesse for DN, og som derfor er potentielt mere interesserede i at blive medlemmer. Alene kyst-kampagnen har ad denne vej genereret mere end 3.000 nye medlemmer. Vores massive tilstedeværelse gennem kampagner og andre tiltag har også betydet, at antallet af nye medlemmer fra DN's hjemmeside i år er mere end fordoblet til >1.700 nye medlemmer.
Afholde kurser for medarbejdere og frivillige i brug af sociale medier.	VL		Kurser er afholdt, og løbende træning finder sted.
4.3.3 Nationale nyhedsbreve	VL		
Producere og udsende "DN Nyhedsbrev" 40-45 gange årligt.	VL		DN Nyhedsbrevet sendes ud ugentligt, bortset fra ferieperioder.
Producere og udsende øvrige nyhedsbreve efter behov.	VL		Kører planmæssigt.
4.4 Medlemsblad	VL		
Udgive fire numre af Natur & Miljø og Avisen.	VL		Udgivelserne kører planmæssigt. Dog vedtog REP i foråret, at Avisen ikke længere skal udkomme, så den udgik fra september-udgaven. De gode elementer fra Avisen implementeres i Natur&Miljø.

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
Skabe større synergi mellem blade og elektroniske platforme.	VL		Der blev i efteråret udarbejdet oplæg til, hvordan vi i integrationen af Avisen Natur & Miljø kan udnytte de elektroniske platforme. Implementeringen sker i 2016 sammen med introduktion af ny Natur&Miljø-app.
Gennemføre en læserundersøgelse og evaluering af Natur & Miljø og Avisen.	VL		Undersøgelsen blev gennemført i december 2014 og behandlet i foråret 2015.
5.1 Medlemsadministration	MIV		
Sekretariatet vedligeholder medlemsdatabasen med ind- og udmeldelser, opkræver medlemskontingenter/månedsgaver, ekspederer henvendelser fra medlemmer, opdaterer ændringer i medlemskabet og sikrer e-mail adresser ved alle kontakter. Der arbejdes på at skabe øgede indtægter ved opgradering af årsmedlemmer til månedsgaveydere og ved at opgradere månedsgaveydere til højere beløb.	MIV		Opkrævninger og rykkere er sendt planmæssigt. Der testes kvartalsvis udsendelse af giroopkrævning i stedet for månedlig – for at spare porto. Mail-adresser opdateres løbende ved kontakt. Der er tegnet 1.407 nye PBS-aftaler på eksisterende medlemmer (20 % af den bruttogruppe der er ringet til). 882 eksisterende medlemmer er opgraderet til månedsgave (10,4 % af bruttogruppe). Opgradering er kørt planmæssigt. Indsatsen har givet ca. 35.000 kr. ekstra pr. måned.
5.2 Medlemstegning	MIV		
Sikre en kontinuerlig positiv medlemsudvikling, så medlemstallet ved udgangen af året er på min. 125.000.	MIV		Medlemstallet er 125.043 ved udgangen af året. Det er en fremgang fra måneden før på 785 og en fremgang fra 1. januar på 790 medlemmer. Tallene dækker over en tilgang på 14.875 medlemmer og et frafald på 14.085. De nye medlemmer kommer fra følgende kilder: <ul style="list-style-type: none"> • 1735 fra Dn.dk • 1863 fra medlemstegnere • 2998 fra Face2Face • 7822 fra telemarketing • 457 fra MgM, gave, o.l.
Øge tilgangen af medlemmer, der af egen drift indmelder sig via DN's hjemmeside.	MIV		I 2015 er der kommet 1.735 ny medlemmer fra DN's hjemmeside – i 2014 var tallet 794.
Markedsføre husstandsmedlemskabet med henblik på, at dette giver et væsentligt bidrag til medlemstilgangen, og at konceptet bliver en fast hvervekanal.	MIV		Løbende annoncering i nyhedsbreve, DN Torsdag og N&M, test af TM indsats. Der er indmeldt 171 husstandsmedlemmer i løbet af 2015.
Sikre at stort set alle nyindmeldte medlemmer har leveret email-adresse til DN.	MIV		I 2014 fik vi mailadresser på 66 % af alle nytegnede. I 2015 har vi fået mailadresser på 83 % af alle nytegnede.
5.2.2 Projekt Nye Hverveformer 2014-16	MIV		
Afprøve og dokumentere forskellige nye former for hverveaktiviteter, leadgenerering og indtjeningsmuligheder.	MIV VL		I forbindelse med tegning i Furesø kommune gøres en ekstra indsats med presse, Naturens Ambulance, foredrag, husstandsomdelte personlige hvervebreve og velkomstmail. Der ringes til de leads, der generes i forbindelse med underskriftindsamlinger mod MRSA og for kysterne. Vi har i 2015 fået 725 nye medlemmer på MRSA/deternogetlort-leads, og der er tegnet 3.476 medlemmer på Kystleads.
Implementere ny velkomstprocedure for at mindske frafaldet.	MIV VL		Der er udarbejdet nye velkomstbreve, start pr. 1. september.
5.3 Fundraising	MIV		
Direct mail indsamlinger blandt medlemmerne med bruttoindtægt på 1 mio. kr., test af nye indsamlingsformer – herunder afklare mulighederne for at gennemføre landsdækkende mærkedagsindsamling ifm. Naturens dag 2016 - samt formid-	MIV		Postkort-indsamling sendt i uge 17 og uge 43 har givet en bruttoindtægt på kr. 1.126.563. Testamenteaften afholdt i marts og november.

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
le mulighederne for arv og testamente til fordel for DN.			
Indgå sponsoraftaler vedrørende DN's kampagneaktiviteter jf. den vedtagne sponsorstrategi, med henblik på at øge sponsoraterne med 20 % i forhold til 2014.	MIV	😊	<p><u>Naturens Dag 2016:</u> Kampagnen er solo-finansieret af Nordea Fonden, som giver 1.290.000 til DN og Friluftsrådet i fællesskab.</p> <p><u>Affaldsindsamlingen 2016:</u> Arla Harmonie og Bilka/Brug Låget sponsorerer: Affaldssække i genbrugsplast (værdi ca. 250.000 kr.), Porto og plakat til skolerne (værdi: ca. 70.000 kr.), Markedsføring på mælkekartoner, på Arla/Bilkas hjemmesider, facebooksider, i Bilkas tilbudsavis og fælles presse.</p> <p>Bilkas Affaldsindsamlinger sponsorerer: 1 kr. pr. kg indsamlet affald: ca. 150.000 kr., 10.000 sæt affaldsspillekort: ca. 250.000 kr. samt markedsføring i alle Bilkas varehuse.</p> <p>SEAS NVE: Affinity-partner, indebærende: SEAS-NVE omtaler og opfordrer deres kunder til at deltage i Affaldsindsamlingen i deres april-nyhedsbrev til 143.000 modtagere.</p>
Systematisk søge fonde, som potentielt støtter DN's arbejde.	MIV	😊	Specifikke fonde og puljer overvåges en gang om måneden mht. nyheder og ansøgningsfrister.
Arbejde målrettet på at opnå ekstern finansiering af aktiviteterne på Ønskelisten.	MIV	😊	Specifikke fonde og puljer overvåges ad-hoc i forhold til ønskelisten.
Samarbejde med udvalgte erhvervspartnerne om direkte og indirekte støtte til konkrete aktiviteter i form af partnerskabsaftaler – herunder mindst 1 ny erhvervspartner.	MIV	😊	<p>SEAS NVE: Strategisk partner, faglig og markeds-mæssig, genforhandlet til ultimo 2017.</p> <p>Bilka/Arla samt Bilag/Affaldsindsamlinger: Se under sponsoraftaler ifm. kampagneaktiviteter</p> <p>VW: Genforhandlet til ultimo 2016</p> <p>Friluftsland: Kick back af salg</p> <p>Derudover forhandles der med en lang række potentielle erhvervspartnerne (fx Føtex/Bilka om Giftfri have, Matas, Sunrise Vin.</p>
Iværksætte Natursponsor jf. erhvervspartnerstrategien- erhvervsvirksomheders støtte til natur og miljø med henblik på, at 1 mio. kr. kan indtægtsføres.	MIV	😊	TM-bureau er først begyndt at levere sidst på året pt. ca. 20 Natursponsorer – indtægt 85.000 kr.
5.4 DN Grøn Fordel	MIV		
Indgå 5 nye rabataftaler med eksterne firmaer som tilbyder oplevelser og grønne produkter.	MIV	😞	Nedprioriteret til fordel for emnerne under 5.3
Sælge DN-varer, primært Naturkalenderen og fuglekasser i DN's webbutik, med mindst 40% i dækningsbidrag.	MIV	😊	Dækningsbidrag ca. 44 %.
Holde DN Grøn Fordels hjemmeside og funktionalitet opdateret.	MIV	😊	Opdatering sker løbende.
6. Administrative støtte-funktioner	MIV		
Ledelse, herunder lederudvikling.	ALLE		
Personale, herunder Husråd, Sikkerhedsudvalg, medarbejderudviklingssamtaler, efteruddannelse og medarbejdertilfredshed.	MIV	😊	Husrådet har afholdt de kalendersatte møder. MUS er gennemført i 1. kvartal, efteruddannelsesønsker er prioriteret. Medarbejdertilfredshedsundersøgelse er gennemført i efteråret – opfølgning sker i 2016, bl.a. via MUS samtalerne.
Sekretariatsfunktioner, herunder omstil-	MIV	😊	Det kører.

AKTIVITET og MÅL	DIR	SMI	FORKLARING
ling/reception, håndtering af indgående post, arkivfunktion, sikring af effektive arbejdsgange og ledelses-støtte.			
Husfunktioner, herunder frankering, forsendelse og kopiering af papirbaserede materialer og synlighedsmaterialer samt mødeklargøring, indkøb og forbrug af kontormaterialer, vicevært og vedligeholdelse og rengøring – idet DN's interne politik for social ansvarlighed indarbejdes og gives liv i forbindelse med Sekretariatets og DN's forbrug.	MIV		Der har igen i år været fokus på at spare porto via nye forsendelsesterminer, udnyttelse af rabatmuligheder, pulje forsendelserne m.m. Der er skiftet leverandører på en række forbrugsvarer, da de nye leverandører har bedre priser. Der er med virkning pr. 1.1.2016 implementeret affaldssortering af organisk materiale, idet Københavns Kommune nu kan tilbyde afhentning af denne fraktion.
Økonomistyring og regnskabsførelse, herunder bogføring, betalinger, løn- og personaleadministration, administration af bevillinger fra 3. part, likviditetsstyring, budgetopfølgning og regnskaber. Koordinering af ansøgninger om eksterne midler. Bo-behandling i forbindelse med arv. Indgåelse af kontrakter og aftaler vedrørende blandt andet lejemål, forsikringer og andre forsyningskontrakter og kontakt til revisor og advokat.	MIV		Kører – fremljemålet til højre i porten blev sagt op pr. 30.9. og er genudlejet pr. 1.1. til Miljøpunkt Østerbro.
IT, herunder indkøb og drift af fælles it-systemer, telefoner, sikkerhed, brugerstøtte, opgradering og ibrugtagning af nye systemer.	MIV		Kører – ny hjemmeside implementeres løbende, og der afholdes kurser for lokale frivillige om brugen af den nye side.
7. Finansiering	MIV		
Stabilt afkast af foreningens aktiver på markedsniveau set i forhold til den valgte placeringsprofil, der som minimum falder inden for de regler, der til enhver tid gælder for almennyttige foreninger og fonde i henhold til fondslovgivningen.	MIV		Hovedparten af investeringerne er obligationsbaserede og dermed er afkastet på grund af den lave rente i øjeblikket begrænset, men dog på markedsniveau. Der betales p.t. negativ rente ved for store indeståender i banken. Overskudslikviditet søges placeret som indskud i andre banker inden for indskydergarantiens grænser.
Ansøge om og hjemtage (drifts)tilskud rettidigt og i henhold til gældende regler	MIV		Opgørelse af momskompensation og ansøgning om driftstilskud fra tips-lotto er afleveret i juni måned. Begge har resulteret i lidt større udbetalinger end i 2014.